

בס"ד העלון מוקדש לרפואה שלימה של איתאל בן אושרת, טל קורא כחל בן גילית, טופז בת אידית.

פרשת השבוע: ראה והסיר ה' ממך כל חליי" (עקב ו' טו) **כניסת השבת: 18:47**

ערש"ק כו' מנחם אב תשע"ד (22.8.14) **ציאת השבת: 19:55** ר"ת 20:34

הפטרָה: "עֲנֵה סַעְרָה" "אֵל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רַחֲמִים" רַאשֵׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

כָּל הַמְּרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, מְרַחֵם עָלָיו מִן הַשָּׁמַיִם, וְכָל (מִי) שְׂאִינוּ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, אֵין מְרַחֵם עָלָיו" (שבת קנא)

ה"בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר" אומר, שְׁלִישְׁרָאֵל אֵין מְזֹל, וְאֵין הֵם תְּלוּיִים בְּטַבַּע וּבְכּוֹכְבִים. שָׁכַן, יֵשׁ בְּיַד יִשְׂרָאֵל אֶת הַכַּחַל לְהַתְּעַלּוֹת מֵעַל הַטַּבַּע וְהַמְּזֹלוֹת עַל-יְדֵי דְבִקּוֹתֵם בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁבָּהֶן בְּרָא הַקַּב"ה אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, אֶת הַטַּבַּע וְאֶת הַמְּזֹלוֹת (=הַכּוֹכְבִים).

וְהִנֵּה, מְקוֹר לְכָף שַׁעַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה יִשְׂרָאֵל מֵתְּעַלִּים וְשׁוֹלְטִים עַל הַטַּבַּע וְהַמְּזֹלוֹת, לְמִדִּים אָנוּ גַם מְדַבְּרֵי הַזֹּהָר הַקְּדוּשׁ, הָאוֹמֵר (מֵתוֹרָגֵם לְשׁוֹן הַקְּדוּשׁ): "אֵלּוּ שְׁלֹא יוֹדְעִים סוּד זֶה (שְׁיִשְׁרָאֵל שׁוֹלְטִים עַל הַמְּזֹל בְּפֶתַח הַתּוֹרָה) אוֹמְרִים: בְּנֵי חַיִּי וּמְזוֹנֵי-בְנִים, חַיִּים וּמְזוֹן) (בְּאִים) לֹא בְּזִכּוֹת הַתּוֹרָה, אֶלֶּא עַל-יְדֵי הַמְּזֹל. וְהָרִי אָנוּ רוֹאִים, שְׂאִבְרָהֶם רָאָה בְּמְזֹלוֹ שְׂאִינוּ יָכוֹל לְהוֹלִיד, וְהַקַּב"ה הוֹצִיא אוֹתוֹ הַחוּצָה, כְּדַכְתִּיב (בְּרֵאשִׁית טו', ה'): "וַיּוֹצֵא אוֹתוֹ הַחוּצָה, וַיֹּאמֶר הַבֵּט נָא הַשָּׁמַיְמָה". וְלִמְדָנוּ בְּגִמְרָא (שַׁבַּת קנ"ו, א'), שְׂאִמֵּר הַקַּב"ה לְאַבְרָהָם: צֵא מֵאַצְטַגְנוֹת (=רֵאִיָּה בְּכּוֹכְבִים) שְׁלָךְ. וְהַעֲלֵהוּ לְמַעְלָה מֵעַל הַכּוֹכְבִים, וְאָמַר לוֹ: "הַבֵּט נָא הַשָּׁמַיְמָה וְסַפֵּר הַכּוֹכְבִים..."/ (וְדַע) שְׁכָל בְּרוּאֵי עוֹלָם, קִדְּם שְׁנַתְּנָה הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הָיוּ תְּלוּיִים בְּמְזֹלוֹת, וְאִפִּילוֹ בְּנֵי חַיִּי וּמְזוֹנֵי. אֲבָל, לְאַחַר שְׁנַתְּנָה הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הוֹצִיא הַקַּב"ה אֶת יִשְׂרָאֵל מֵהַנְּהַגַת הַכּוֹכְבִים וְהַמְּזֹלוֹת."

וְדַבֵּר זֶה, מִמְּשִׁיף הַזֹּהָר הַקְּדוּשׁ וְאוֹמֵר, אָנוּ לְמִדִּים מֵאַבְרָהָם אֲבִינוּ, מִשׁוּם שְׁעַתִּידִים הָיוּ בְּנָיו לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, הַנִּרְמֶזֶת בְּאוֹת ה' שֶׁל אֲבְרָהָם - חֲמִשָּׁה (=ה') חוֹמְשֵׁי תּוֹרָה, שְׁעַלֶּיהָ נֶאֱמַר: "אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם" - בְּ-ה' בְּרָאָם. אָמַר הַקַּב"ה לְאַבְרָהָם: מִשׁוּם ה' זֶה שְׁנַתְּנוּסָף בְּשִׁמְךָ, הַשָּׁמַיִם וְכָל הַכּוֹכְבִים וְהַמְּזֹלוֹת יִהְיוּ תַחְתֶּיךָ. וְלֹא עוֹד, אֶלֶּא שֶׁב-ה' זֶה יוֹלֵד לְךָ יִצְחָק, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר: "הֵא לָכֶם זֶרַע"... וְלָכֵן, כָּל הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה - בְּטִלָּה מִמֶּנּוּ הַנְּהַגַת הַכּוֹכְבִים. (עַד כָּאן דְּבַרֵי הַזֹּהָר הַקְּדוּשׁ).

נִמְצָאנוּ לְמִדִּים מְדַבְּרֵי הַזֹּהָר הַקְּדוּשׁ, שֶׁהָאוֹת ה', שֶׁהוֹסִיף הַקַּב"ה לְאַבְרָהָם, מְרַמֶּזֶת עַל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הַכְּלוּלָה מִחֲמִשָּׁה (=ה') חוֹמְשֵׁי תּוֹרָה, שְׁעַתִּידִים יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל. וְעַל-יְדֵי דְבִקּוֹת וְלִימוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, יוֹכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְהַתְּעַלּוֹת מֵעַל הַכּוֹכְבִים וְהַמְּזֹלוֹת, וְלִשְׁנוֹת אֶת הַטַּבַּע.

וְזוֹהוּ שְׁכַתּוֹב בַּתּוֹרָה (דְּבָרִים יח', יד'): "כִּי הִגִּוִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֵתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֵל מְעַנְנִים וְאֵל קִסְמִים יִשְׁמְעוּ, וְאֵתָּה לֹא כֵן...". וּפְרַשׁ הַמְּדַרְשׁ (תַּנְחוּמָא, שׁוֹפְטִים יא'): "וְאֵתָּה לֹא כֵן, מְדַבֵּר בְּאַבְרָהָם, שֶׁהִיָּה רוֹאָה בְּאַסְטְרוֹלוֹגִין (=רֵאִיָּה בְּכּוֹכְבִים), שֶׁהִיָּה הַמְּזֹל אוֹמֵר לוֹ, שְׂאֵין אֲבָרָם וְלֹא שְׂרֵי מוֹלִידִין. מַה עָשָׂה לָהֶם הַקַּב"ה? אָמַר ר' יְהוּדָה בְּרַבִּי סִימוֹן, בְּשֵׁם רַבִּי חֲנִיִּן: כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית יד'): "וַיּוֹצֵא אוֹתוֹ הַחוּצָה... אָמַר לוֹ הַקַּב"ה (לְאַבְרָהָם): מַה שְׂאֵמַרְתָּ 'וְהִנֵּה בֵּן בֵּיתִי (דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר) יוֹרֵשׁ אוֹתִי' (בְּרֵאשִׁית יד'), לֹא כֵן הַדְּבָר - 'כִּי אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ הוּא יִרְשֶׁךָ'. אָמַר לוֹ (אַבְרָהָם לְהַקַּב"ה): אֵתָּה אוֹמֵר לִי שְׂאֵנִי מוֹלִיד? אָמַר לוֹ הַקַּב"ה: צֵא מִן הַמְּדָה (=הַדְּעָה) (שְׂאוּמַרְתָּ) (שְׂאַבְרָם אֵינוּ מוֹלִיד... (ש) הָרִי אֵתָּה לְמַעְלָה מִן הַמְּזֹל."

וְאָמַר עַל זֶה ה"עֲמוּדִיהָ שְׁבַעֶה": בְּשַׁעָה שְׂאַבְרָהֶם נִקְרָא "אַבְרָם", בְּלִי הָאוֹת ה', שְׁזֶה מוֹרָה עַל הָעֶדֶר לִימוּד וְקִיּוּם ה' (=חֲמִשָּׁת) חוֹמְשֵׁי הַתּוֹרָה, אֲזִי אֵינוּ מוֹלִיד, כִּי הוּא נִמְצָא תַחַת שְׁלִיטַת הַמְּזֹלוֹת. אֲבָל, אֲבָרָהֶם, בְּתוֹסַפַת הָאוֹת ה', הַמּוֹרָה עַל חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תּוֹרָה, כְּשֶׁהוּא מְדַבֵּק בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, שַׁעַל-יְדֵן נִבְרָאוּ הַכּוֹכְבִים וְהַמְּזֹלוֹת, מִמִּילָא הוּא מֵעַל הַמְּזֹלוֹת, וְיִוְכַל לְהוֹלִיד - שְׁהָרִי הוּא מֵעַל הַטַּבַּע.

וְהִנֵּה, כְּאִמּוֹר מְבוֹאֵר בְּזֹהָר הַקְּדוּשׁ (פִּינְחָס רטו'), שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה נִבְרָא בְּאוֹת ה', כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְּרָאָם", אֵל תִּקְרֵי 'בְּהַבְּרָאָם', אֶלֶּא 'בְּה"א בְּרָאָם". נִמְצָא, כִּי כָּל הַמְּזֹלוֹת וְהַכּוֹכְבִים נִבְרָאוּ בְּאוֹת ה', וּמְקַבְּלִים חַיּוּתָם מִמֶּנָּה.

עַל-כֵּן, בְּרוּר הוּא שֶׁהָאוֹת ה' הִיא לְמַעְלָה מִן הַמְּזֹלוֹת, וְהִיא הַשׁוֹלְטַת בָּהֶם. וְלָכֵן, עַל-יְדֵי שְׁהוֹסִיף הַקַּב"ה לְאַבְרָהָם אֶת הָאוֹת ה', זָכָה אֲבָרָהֶם לְהַתְּעַלּוֹת עַל הַמְּזֹלוֹת וְלְהוֹלִיד אֶת יִצְחָק. וְעוֹד מְבוֹאֵר בְּזֹהָר (שָׁם), שֶׁהָאוֹת ה' מְסוּגְלַת

גם להשפיע זרע, כפי שרומז לנו הפסוק בתורה (בראשית מז, כג): "הא לכם זרע..." - כלומר, מהאות ה' יש לכם זרע של קימא. ובכח האות ה' זכה אברהם לזרע קדש, להוליד את יצחק אבינו. ומצינו בזוהר עוד, שכמו שהאות ה' מסוגלת להשפיע זרע קימא, כן היא מסוגלת להשפיע גם חיים לכל הנבראים. ולכן, כל הפוגם באות ה', גורם, חלילה, לסילוק החיים, לא עלינו. וכפי שמוכח בזוהר ("נשא" כג, מתורגם): "ב-ה' נברא העולם, ועליה קימים שמים וארץ, וימים וכל הבריות שנבראו, דכתיב: 'אלה תולדות השמים והארץ בהבראם' - 'בה"א בראם'. ואם היא מתרחקת מן העולם אפילו רגע, הכל נחרב ומתבטל, ולא יהיה קיום לעולם. (ואות) ה' זו לא תלך מהגוף... וכאשר היא הולכת, הרי סם המות יבוא וישרה עליו... ובאותו הזמן נקרא בן אדם מת".

והנה, ידוע מהספרים הקדושים, וכן ממה שכתבו תלמידי הבעש"ט הקדוש זיע"א, שתכלית בריאת העולם על-ידי הבורא יתברך היא כדי להיטיב לברואיו. שכן, הקב"ה הוא שרש הטוב, ומאחר ודרך הטוב היא להיטיב עם הזולת, ברא הוא יתברך את העולם כדי להשפיע מטובו לברואיו.

ולמדונו חז"ל כלל גדול (מגילה יב): "במידה שאדם מודד - בה מודדים לו" (=האדם מקבל את גמולו כפי שהוא מתנהג עם הסובבים אותו). וכפי שכתוב בתהילים (קכא, ה): "ה' צלף על יד ימינך". דהינו, שהקב"ה נוהג עמנו במידה כנגד מידה, ולכן, כפי שהצל שלך "עוקב" אחר פעולותיך ותנועות גופך, כך גם הקב"ה הוא "צלף", ומתנהג אתך כפי שאתה מתנהג עם חבריך.

ועוד מובאר בזוהר הקדוש ("לך לך"), שב"אתערוותא דלתתא" יש "אתערוותא דלעילא" (=רק לאחר התעוררות מלמטה יש התעוררות מלמעלה). על-כן, אם רוצים אנו לעורר, שהקב"ה יפתח לנו מלמעלה את ידו הברוכה, בבחינת "פותח את ידך ומשפיע לכל חי רצון", חייבים אנו להקדים "אתערוותא דלתתא" (=התעוררות מלמטה).

נמצא לפי זה, שאם אנו רוצים לעורר את הקב"ה כביכול, שישפיע עלינו שפע רב טוב מהאות ה', שבה נברא העולם, אנו חייבים להקדים אתערוותא דלתתא, שתגרום לפתיחת ידו של הבורא יתברך שמו. (וזאת, כפי ששינונו בגמרא (שבת קנא): "תניא, רבי גמליאל ברבי אומר (דברים יג, יח): 'ונתן לך רחמים ורחמך'.. - כל המרחם על הבריות - מרחמין עליו מן השמים".

ומעתה יפתח לנו פתח להבין מה שמדגיש הכתוב במצות צדקה, "כי פתח תפתח את ידך לו". שכן, על-ידי שאנו פותחים ה' (=5) אצבעות היד, כדי לרחם על הבריות, ולקיים מצות צדקה, אנו מעוררים כביכול אותו יתברך לפתוח את האות ה', שהיא שרש כל השפע, ולהשפיע לנו שפע טוב. וזהו שאומר הכתוב: "נתון נתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו... כי בגלל הדבר הזה יברכה ה' אלהיך בכל מעשך ובכל משלח ידך". וכפי שהביא הרמב"ן מדרש אגדה (שמות ג, יג): "ויאמר אלהים אל משה אלהי אשר אהיה - ומהו 'אהיה אשר אהיה'? כשם שאתה הווה עמי - כך אני הווה עמך. (הקב"ה אומר)... אם (ישראל) פותחין את ידיהם, ועושין צדקה, אף אני אפתח את ידי, שנאמר (דברים כח, יב): 'פתח ה' לך את אוצרו הטוב'". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "כי יסיתך אחיך בן אמך" (יג ז')

אמרו חז"ל: רמז לאיסור יחוד מן התורה, מנין? - שנאמר - "כי יסיתך אחיך בן אמך". וכי בן אם מסית וכן אב אינו מסית? - אלא, רומז לנו הכתוב, שלבן מותר להתיחד עם אמו בלבד, ואסור לו להתיחד עם כל העריות שבתורה (קידושין פ). ובענין איסור יחוד (=איסור שהית גבר עם אשה, שאינה אשתו או אמו, ביחידות, וזאת כדי להרחיק את האדם מן העבירה), מסופר על הגאון רבי יעקב, אב בית הדין של ליסא, בעל "נתיבות משפט", שמעשה נורא היה לבתו ולנכדתו, שנסעו פעם אחת עם עגלון גוי לאחת הערים, כדי לקנות בגדים וצרכי חופה עבור שמחה שהיתה להם. הגוי, שהיה רשע, ידע שמצוי כסף בידו, הוליד אותן בעורמה לביתו, וקרא לחבריו הגויים, והם ביחד שדדו את כל כספם של האם ובתה. לאחר שקשרו אותן היטב, הדליקו הרשעים הללו את התנור, בכדי להשליכן לתנור ולשרפן באש, כדי שלא ישאר זכר ועדות למעשיהם. בינתיים הניחו את הכסף על השלחן, והחלו מדיינים ביניהם כיצד לחלק את הכסף.

פתאום נפתחה הדלת, וכנס קצין גרמני. ובראות אותו הגויים, הם נבהלו מאד, ומיד ברחו לנפשם. הקצין התיר את האם ובתה, והוליכן עד האכסניה שבעיר ומיד נעלם. בלילה בא רבי יעקב, בעל "נתיבות משפט", בחלום אל בתו שנצלה, ואמר לה: דעי כי כאשר נודע לי בעולם האמת שאתם בצרה, עליתי למקום גבוה בשמים, ובקשתי רחמים עליכם, ולא הועיל מאומה, וזאת כיון שעברתן על איסור יחוד, כאשר נסעתן לבד עם אותו הגוי. ואז עליתי למקום גבוה עוד יותר, והתחננתי שם שתעמוד לי זכות התורה שהרצתי בישראל בחיבורי "נתיבות משפט", ושם נשמעה תפילתי ושלחו לכם מושיע בדמות קצין גרמני, וכך הצלתי אתכן. ומעתה תהיינה זהירות מאד באיסור יחוד. כל זאת ספרה הבת לאנשי הקהילה בעיר ליסא, מקום רבנותו של הצדיק רבי יעקב, בעל "נתיבות משפט".

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד העלון מוקדש לרפואה שלימה של איתאל בן אושרת, טל קורא כחל בן גילית, טופז בת אידית.

פרשת השבוע: ראה והסיר ה' ממך כל חליי" (עקב ו' טו) **כניסת השבת: 18:47**

ערש"ק כו' מנחם אב תשע"ד (22.8.14) **ציאת השבת: 19:55** ר"ת 20:34

הפסרה: "עניה סערה" **"אל שדי יתן לכם רחמים"** ראשי תיבות **"ישראל"** (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"כי פתח תפתח את ידך לו... כי לא יחדל אביון מקרב הארץ" (טו ח')

על הכתוב בפרשה במצות הצדקה, "כי יהיה בך אביון מאחד אחיד...". אומר "אור החיים" הקדוש חידוש נפלא: הנה בכתוב "ולא תקפץ את ידך מאחיד האביון", רמזה לנו התורה על משיח צדקנו. שכן, **"אחיד האביון"** הוא מלך המשיח, המשתוקק לבוא ולגאול את ישראל מהגלות המרה.

וכפי לשונו הקדושה של "אור החיים": "ובדרך רמז ירמוז להעיר הערה גדולה על אחד המיוחד שבאומה, שאליה אנו מקוים ומצפים מתי יבוא, והוא מלך ישראל, משיחנו, אשר הוא **"אביון"**, וכבר נמשל **"לעני"**, באומרו (זכריה טו, טו): "הוא עני ורכב על חמור". ורמז הדבר אשר יסובבנו להיות אביון. ואמר 'כי יהיה בך אביון', פירוש **'בד'** בסיבתך (= בגללך), **כי עונותינו** האריכו קצנו. גם רמז בתיבת **'בד'** כי הוא אביון בנו (= בכל דור ודור), שמתאנה מתי יבוא לגאול אותנו. וצא ולמד ממה שאמרו רבותינו ז"ל, במעשה רבי יהושע בן לוי, שכשראהו (את) מלך המשיח, שאלו (המשיח) על ישראל... ואמר לו רבי יהושע בן לוי כי הם (= ישראל) יושבים ומצפים לביאתו. כששמע בן (המשיח), געה החסיד (= המשיח) בבכי רבה, מתשוקתו לבוא לגאול אותם. ולכך רמז באומרו **'מאחד אחיד'**, שהוא המיוחד שבאחיד...".

ומוסיף "אור החיים" הקדוש, ואומר: ויצו ה' לכל איש ישראל שלא יאמץ את לבבו... אלא יתחזק בכל עז ותעצומות למלא חשק האחד המיוחד (= המשיח), כי באמצעות מעשה בני אדם, ובפרט במצות הצדקה (לבוא המשיח ויגאלנו), דכתיב (ישעיה דו, יג): **'בצדקה תכונני...'** (= בזכות הצדקה תכונני) (= תכון) מלכות המשיח.

והנה, מה שרמז הכתוב במצות הצדקה, שצריך לרחם על **"אחיד האביון"**, שהוא מלך המשיח, הוא משום ש"בצדקה תכונני" - שבמעשה צדקה ישראל יגאלו, כפי שמבואר בגמרא (שבת קל"ט): "אין ירושלים נפדית, אלא בצדקה, שנאמר (ישעיה א', כו): 'ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה'". ולכן אמרו חז"ל: "גדולה צדקה, שמקרבת את הגאולה" (בב"ב יו) - שעל-ידי שישראל נותנים צדקה - מקרבים הם את גאולתם.

והנה, מה שאמרה התורה: "לא תאמץ את לבבך ולא תקפץ את ידך מאחיד". הפירוש הפשוט הוא כמובן על העני, שאין לו במה להתפרנס. ואילו הפירוש השני, כפי שהביא "אור החיים" הקדוש, שהפונה בזה היא על מלך המשיח, שהוא בבחינת **"אביון"** שתאב לבוא ולגאול את ישראל גאולת נצח.

ויש לומר, שמה שסבב הקב"ה, שיהיה אביון בקרב הארץ, כמו שכתוב (דברים טו, יא): "כי לא יחדל אביון מקרב הארץ", הוא משום שבקש הקב"ה להזכירנו, שמלך המשיח (שהוא בבחינת אביון) מצפה פעני בפתח, מתי כבר יזכה לבוא ולגאול את ישראל - בניו של הקב"ה.

ומזה נשפיל להבין, שמאחר וכלל גדול הוא בידינו (מגילה יב), "במידה שאדם מודד - בה מודדים לו" (= האדם מקבל את גמולו כפי שהוא מתנהג עם הסובבים אותו), נמצא שעל-ידי שאנו מרחמים על **האביון** (שהוא רמז למשיח צדקנו), ונותנים לו צדקה להחיותו, הנה, מידה פנגד מידה גם הקב"ה ירחם עלינו להחיותינו, וישלח לנו את משיח צדקנו, שהוא בבחינת אביון, ויבוא ויגאלנו במהרה בימינו. ומטעם זה אמרו לנו חז"ל: "גדולה צדקה, שמקרבת את הגאולה". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) **"עשר תעשר... - עשר בשביל שתתעשר"** (תענית ט')

על מצות הצדקה אמרו חז"ל שהיא באה לרמוז לנו, שצדקה שהאדם נותן, חוזרת אליו כפל כפלים ועשרת מונים, וכפי שאמרו חז"ל: **"עשר תעשר"** - עשר בשביל שתתעשר. ואין ברצונם של חז"ל לומר לנו, שיש לעשר כדי לקבל פרס ולהתעשר, אלא, יש להדריך את האדם שלא יפחד ממתן צדקה ומעשרות, שמא יחפז לעני על-ידך, משום שהמעשרות גורמות דוקא לעושר, ולא לעוני.

וזאת, כפי שמבטיח הקב"ה (מלאכי ג', יו): "הביאו את כל המעשר אל בית האוצר... ובחונני נא בזאת אמר ה' צבאות אם לא אפתח לכם את ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד בלי די".

והנה, ידוע כי יש חילוף אותיות בא"ל"ף-ב"י"ת, הנקרא "את-בש" (= דהינו האות הראשונה (א) מתחלפת באות האחרונה (ת), והאות השניה (ב) מתחלפת באות הלפני אחרונה (ש)), וכן הלאה: את-ב, ש-ג, ד-ק, ה-צ, ו-פ, ז-ע, ח-ס, ט-נ, י-מ, כ-ל).

ואנשי חן (= חוכמת הנסתר) דיקו ומצאו, שכאשר קוראים את המלה **"צדקה"** בסדר "את-בש", נקבל

בחזרה את המלה "צדקה". כפי המלה "ונתנו", שנאמרה בתורה בענין מתן מחצית השקל. שהרי, כאשר קוראים "ונתנו" בסדר הפוך מקבלים שוב את המלה "ונתנו", ללמדנו שכל מה שהאדם נותן לחברו, חוזר אליו בסופו של דבר ככל כפלים. וכמוה גם המלה "נתן", שנקראת "נתן" אף היא מהסוף להתחלה.

ועוד מוסיפים אנשי סוד ואומרים, שמזלו של אדם תלוי במתן צדקה ובהפרשת מעשר. וזאת כיצד? הנה, הכתוב אומר "עשר תעשר". דהינו, תוציא "מעשר" (=תוציא עשירית) מ"תעשר". ולכן נמצא, שבאשר מעשרים (=מחלקים בעשר) את המלה "תעשר", מקבלים את המלה "מזלך". הנה מעשר של תי (=400) במלה "תעשר" שוה מי (=40), מעשר של עי (=70) במלה "תעשר" שוה זי (=7), מעשר של שי (=300) במלה "תעשר" שוה לי (=30), ומעשר של רי (=200) במלה "תעשר" שוה כי (=20), ובסך הכל: "מזלך" - לומר לך, שמזלך תלוי במתן צדקה ובהפרשת מעשר לצדקה. (עפ"י "מנורת הזהב", בשם ספר "דרך משה")
"ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה" (יא כו')

בספר "מאור ושמשי" (פרשת משפטים) מובא על כוחה הגדול של התפילה בציבור לפתוח שערי פרנסה, וכפי דבריו הקדושים: "בפרט בשעת התפילה צריך כל אדם להזהר מאד מאד להתפלל עם הציבור יחד. ואם מתפללים עם הציבור, יהיה מובטח שפרנסתו תהיה מזומנת לו בכל יום ברוחה, וברכה תהיה מצויה במעשי ידיו". וראוי להביא כאן את דבריו של הרה"ק רבי יצחק מסטיטשין זצ"ל (מובא ב"החכמה מאין"), שאמר: "מוכן אני להבטיח פרנסה ברוח לכל אלו שיתפללו מלה במלה (מהסידור)".

וכפי שאמר גם הרה"ק רבי איציקל מפשעווארסק זצ"ל (בספר "רעה נאמן לישראל"): "אנשים מחפשים סגולות לפרנסה, אני אומר שהסגולה היותר טובה היא לכוון פירוש המלים בתפילת שמונה עשרה". וגיש להוסיף מה שכתב רבנו ה"בן איש חי" על "שיר של יום" שאומרים ביום ראשון: "לדוד מזמור לה' הארץ ומלואה", שמזמור זה מסוגל מאד לפרנסה (וצריך לכוון בו). ולכן אומרים אותו בכל יום ראשון שבשבוע, וכל זאת כדי להתחיל את השבוע בפרנסה טובה. (שהרי האדם בטל ממלאכתו ביום שבת, ויוצא לפעול ולעבודתו ביום ראשון).

האדמו"ר רבי דוד צבי מלעלוב זצ"ל, ראה פעם אדם אחד שחולץ התפילין לפני גמר התפילה. העיר לו הרבי, שאין לחלוץ את התפילין, אלא בסיום כל התפילה, כי בסופה של התפילה היא ירידת השפע, וטוב לפרנסה להיות אז מעוטר בתפילין דרש"י ("ליקוטי דברי דוד").

ואילו "כף החיים" זצ"ל (סימן יז, אות יח) כותב ומבטיח: "יכתוב פרשת הקטורת על קלף או גויל בכתב אשורית בספר תורה, ויקרא בו ונעשה לו סגולה, דהקטורת מעשיר. ומובטח לו דלא יופסק פרנסתו, ותמיד יהיה לו פרנסה טובה וכלכלה ברוח ולא בצמצום". "מובטח לו" - אומר "כף החיים" - "שלא תופסק פרנסתו, ותמיד תהיה לו פרנסה טובה וכלכלה ברוח ולא בצמצום". אם כן, מי מוכן להפסיד הבטחה שכזאת?

הסיפור הוא לכבוד הצדיק רבי יהודה פתיה זצ"ל, שנפטר ב-כ"ז אב תש"ב, זכותו תגן עלינו - אמן

הצדיק רבי יהודה פתיה זצ"ל היה ידוע כעושה "תיקוני נפש" לנפטרים ולדיבוקים - ודבר עם שדים, על מנת להוציאם מגוף האדם. וכן, היה בקיא בפתרון חלומות, ורבים השכימו לפתחו, כדי שזה יאציל עליהם מברכותיו. זכה להיסמך לרב ולמורה הוראה על-ידי רבי עבדאללה סומך, והיה לאחד מגדולי התורה בבגדאד (למד קבלה מרבנו ה"בן איש חי", הרב יוסף חיים, גדול המקובלים שהיה בדורו).

ומעשה היה בדורנו, על אדם שהיה חפץ מאד לבנות בית כנסת על שמו של הגאון והחסיד רבי יהודה פתיה (בשכונת מחנה יהודה בירושלים). הזמין קבלנים וחתם אתם עסקה על סדר הבניה והמחיר הסופי. והנה, כאשר החל הקבלן בעבודתו במקום, נוכח עד מהרה לדעת, שהאדמה המיועדת מלאה סלעים ואבנים, המקשים מאד על הצבת יסודות הבנין. הלה חפץ בדעתו, האם להמשיך בעבודה. שכן, ההוצאות הגדולות של הוצאת הסלעים והעבודה הקשה, בהכרח יעלו את המחיר של הבניה הרבה מאד מעבר למחיר שסופם! ומי ישלם את תוספת הפסף?

והנה, בלילה, כאשר נם אותו קבלן את שנתו, ראה בחלום את רבי יהודה פתיה, בכבודו ובעצמו, פונה אליו ושואלו: "מדוע אתה מתעכב בבנית בית הכנסת על שמי?". ענה לו הקבלן (בחלום): "מפני שגיליתי שכל הקרקע מלאה סלעים קשים, ומחיר הבניה יהיה גבוה מאד". ענה לו רבי יהודה פתיה: "אל דאגה, אני כבר מישר לך את הקרקע מכל הסלעים והאבנים בשטח הבניה". ואכן הקבלן ראה בחלום את הרב יהודה פתיה, כשהוא מפנה בזריזות את האבנים מהמקום, ומיד לאחר כל זאת התעורר. למחרת בבקר הזדרז הקבלן להגיע לאתר הבניה, ומה גדולה היתה תדהמתו לגלות, שכל הקרקע שהיתה מלאה סלעים ואבנים, הנה היא עתה ללא סלעים וללא סימן של אבנים! מיד הלך הוא לחכמי ירושלים, וספר להם על הנס שראה בעיניו. כמוכן שלאחר מכן בנה אותו הקבלן בית כנסת במקום לכבודו של הצדיק רבי יהודה פתיה זצ"ל, הלא הוא בית הכנסת הגדול "מנחת יהודה" שבשכונת מחנה יהודה בירושלים.

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!